

Dialogotafel BOA & educare

Matchmakers in de Gentse kinderopvang, 1 maart 2024
Sandra Van der Mespel

Wat is educare?

Vijf bouwstenen van de educare-pedagogiek

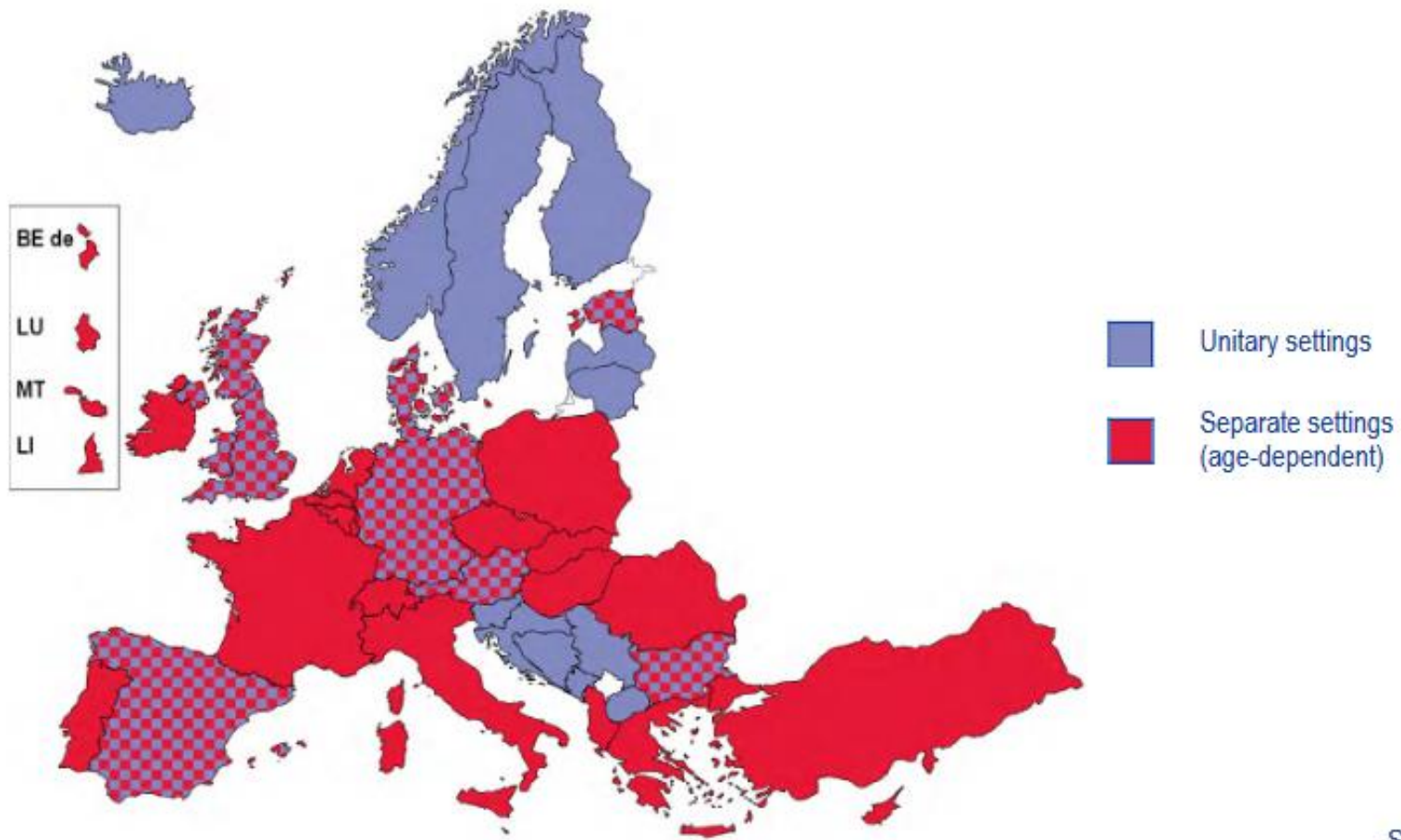

Kinderopvang/kleuteronderwijs maakt verschil maar ...

*"ECEC services need to be **child-centred**, acknowledge children's views and actively involve children in everyday decisions in the ECEC setting. Services should offer a nurturing and caring environment and provide a social, cultural and physical space with a range of possibilities for children to develop their present and future potential. ECEC is designed to offer a **holistic approach based on the fundamental assumption that education and care are inseparable.**"*
([Europees kwaliteitskader voor OOJK](#), p 9)

|| Figure A2b: Organisation of centre-based ECEC settings, 2018/19

Source: Eurydice.

Educare-uitdagingen

- Kinderopvang:
 - Historisch sterke focus op zorg en economische functie
 - Nulmeting MeMoQ: educatieve ondersteuning van baby's en peuters is ontoereikend
 - *En in de buitenschoolse opvang?*

Educare-uitdagingen

- Kleuteronderwijs:
 - Historisch: geleidelijke verschooling
 - Recent onderzoek: worstelt met tekort aan emotionele en fysieke zorg van jonge kinderen (en ouders zijn hier bezorgd over)
 - Gemiste kansen op rijke (talige) interacties tijdens zorgmomenten, speelmomenten en alledaagse rituelen en routines

Educare-uitdagingen

- Abrupte overgang tussen verschillende opvoedingsmilieus:
 - Thuis/kinderopvang naar kleuterschool
 - Schoolgaande kinderen: schooltijd – middagpauze – buitenschoolse tijd

Educare in initiële opleidingen

- [InTrans](#): versterken van inclusieve transitie van thuis / kinderopvang naar de kleuterschool
- Onder meer beperkt verkennend onderzoek naar wat opleidingen aan toekomstige professionals aanbieden omtrent 'educare' en 'warme transitie's'
- [Reflectiepaper](#) met als doel:
 - Debat en reflectie op gang brengen
 - Inspirerende voorbeelden uitwisselen
 - Verschillende opleidingen in contact brengen

Ensuring Warm and
Inclusive Transitions

Educare in initiële opleiding kinderbegeleiders

STERKTES

POTENTIËLE VERBETERPUNTEN

TRANSITIES

- Verticale transitie van thuis naar kinderopvang
- Horizontale transities die kinderen doorheen een opvang/schooldag meemaken

EDUCARE IN VERSCHILLENDE VAKKEN

- Educarevisie impliciet aanwezig
- Zoektocht om vakken 'pedagogisch handelen' en 'zorg' inhoudelijk te verbinden
- Aandacht voor 'lichaamswerk'
- Taalrijke interacties tijdens zorg, speel- en leermomenten
- Visie expliciteren
- Zorg voorbij 'technische aspect' brengen

Educare in initiële opleiding kinderbegeleiders

STERKTES

POTENTIËLE VERBETERPUNTEN

SAMENWERKEN MET OUDERS EN BUURT

- Expliciet sterk, competent beeld van ouders
 - Samenwerking en communicatie met ouders als een cruciale competentie
 - Belang van band uitbouwen met buurt en lokale gemeenschap wordt benoemd ...
- Hoe wordt er gewerkt aan deze competentie?
 - Idem: hoe wordt er gewerkt aan deze competentie?

INTERPROFESSIONEEL SAMENWERKEN

- Samenwerken in team
- Samenwerken met professionals uit andere settings?

MAATSCHAPPELIJKE POSITIE VAN BASISVOORZIENINGEN

- Maatschappelijke functies van kinderopvang
- Historiek van kinderopvang en onderwijs
- Hoe zit dit in andere landen?
- Gevolgen van gesplitst systeem?

Educare

Werk jij met jonge kinderen? Dan hoorde je misschien al het woord 'educare' en vraag je je af wat dat nu precies betekent.

Educare is een pedagogiek gebaseerd op de rechten en leeftijdsspecifieke noden van jonge kinderen en hun families. Het is een aanpak waar zorg, spelen en leren even belangrijk en nauw met elkaar verbonden zijn. Daarom vertalen we educare als het bieden van een zorgzame speelleeromgeving.

Educare is vooral in opmars in Europese landen waar kinderopvang en kleuteronderwijs apart georganiseerd zijn en elk hun eigen visie hebben. Kort door de bocht, gaat kinderopvang daar nu nog vooral over zorg, het kleuteronderwijs over leren en de buitenschoolse opvang over spelen.

Onderzoekers stellen vast dat een te eenzijdige focus op zorg, spelen of leren, jonge kinderen niet ten goede komt. Daarom is educare zo belangrijk.

Wat is educare?

Maak hier kennis met educare of een zorgzame speelleeromgeving.

Voor het eerst naar school

Wat kunnen kinderopvang voor baby's en peuters en kleuteronderwijs doen om de stap naar school voor elk kind goed te laten verlopen?

Samenwerking (kleuter)opvang en kleuteronderwijs

Hoe kunnen (kleuter)opvang en kleuteronderwijs samenwerken aan een zorgzame speelleeromgeving voor kleuters?

Inrichting van de ruimte

Hoe werk je aan een kwaliteitsvolle ruimte die zorg, spelen en leren verbindt?